

W. GREEN IN J. L. LEWIS SE NE MORETA POBOTATI

DELAV. VODITELJA STA SE DVA DNI POGAJALA, PA SE NISTA MOGLA SPORAZUMETI

Vojna med Lewisovim odborom za industrijalno organizacijo in Ameriško delavsko federacijo se bo nadaljevala. — Če bi bil C. I. O. vključen v A. F. L., bi izbruhnila usodni notranji boji. — Lewis je redkobeseden napram poročevalcem.

WASHINGTON, D. C., 4. dec. — Ameriško delavstvo si je mnogo obetalo od sestanka dveh najvplivnejših delavskih voditeljev, Wm. Greena in John L. Lewisa.

Sestala sta se v četrtek v namenu, da skleneta premirje po nad dve leti trajajočem boju med Odborom industrijal. organizacijo in Ameriško delavsko federacijo.

Poleg Greena in Lewisa sta se udeležili sestanka samo še dve osebi, namreč Philip Murray, ki je pozimi uspešno organiziral jeklarje, in pa George M. Harrison, ki velja za desno roko W. Greena.

Voditelja sta se dva dni posvetovala, pa nista dospela do nobenega zaključka.

Pojavila sta se vprašanje, če naj bo C. I. O. sprejet v organizacijo kot neodvisna skupina.

Lewis je bil za to, Green in Harrison sta pa ugovarjala, češ, da bi v tem slučaju izbruhnilo v Federaciji notranji boji.

Green je prvi zapustil konferenčno sobo. Časnikarškim poročevalcem je rekel:

— Razpravljala sva o splošnih zadevah. Podrobnosti vam ne morem razodeti. Natančno poročilo bo predloženo dne 21. decembra izvršilnemu odboru.

Kmalu za njim je prišel iz posvetovalnice Lewis. Ko so ga obkolili časnikarji, se jih le s težavo otresel.

— Ničesar vam nimam povedati, prav ničesar, — je godrnjal. — Vse je odvisno od skupnega odbora. Zdaj pa sami presodite, kako obstoji zadeva.

Pred sestankom je neki fotograf vprašal Lewisa, če bi se dal skupno z Greenom fotografirati.

— Kaj ste znoreli? — mu je rekel Lewis.

Philip Murray, predsednik odbora za organiziranje jeklarjev, je rekel, da je v zadnjem času izgubilo 200,000 jeklarjev delo. Po zatrdilu Harrisona, načelnika unije železniških klerkov, je bilo odpuščenih 75,000 železničarjev, 25,000 jih jim bo v kratkem sledilo.

ST. LOUIS, Mo., 3. dec. — United Automobile Workers of America so včeraj naznanili, da bodo prihodnji teden zastrajkali delavci v dveh Ford Motor Company tovarnah. Fordovo družbo hočejo prisiliti, da se bo pogajala z delavsko organizacijo.

Richard T. Frankenstein, mednarodni podpredsednik in tajnik unije, je došel sem, da bo osebno vodil stavko.

Delavci so bili zastavkali že 25. novembra, toda kompanija je najela stavkokaze, katerim so mestne oblasti obljubile vso zaščito.

Frankensteinov prihod priča, da bo unija začela s Fordom boj, ki ga je že pred meseci najavila. Boj se bo vršil do skrajnosti.

Na velikem delavskem zborovanju je rekel Frankenstein: — Ne vem, koliko delavcev vas podpira, vem pa, da jih je več nego dovolj, ki bodo rekli: — Nihče ne bo delal pod sedanji pogoji! — To povelje bo tako odločno, da res nihče ne bo šel delat v Fordovo tovarno, dokler kompanija ne ugodí našim zahtevam.

Istočasno z delavci v tem mestu bodo zastavkali tudi delavci v Fordovi tovarni v Long Beach, Californiji.

Federacija je izdelala novo mezdno predlogo

PO DVEH LETIH SPANJA SE JE ZBUDIL V JEČI

Pred dvema letoma se je Sanders peljal iz Akrona v Cleveland. — Hoče vedeti, zakaj je v zaporu.

REDWOOD CITY, Cal., 3. dec. — James Saunders je večeraj jezno stresel vrata svoje celice, misleč, da je v maju leta 1935, ter je zahteval, da mu povedo, kako je prišel v zapore iz svojega doma v Cincinnati, Ohio.

Kot žrtev spalne bolezni je Saunders spal dve leti in zadnji dogodek iz svojega življenja, ki se ga spominja, je vožnja z avtomobilom iz Akrona v Cleveland.

Policija je prijela Saundersa v Redwood City pred 3 dnevi in dr. Roy B. Labachotte je našel, da je vrtenica v njegovem vratu skočila iz člena.

Ko se je Saunders prebudil, je rekel:

— "Zadnje, kar se spominjam je, da sem se peljal z avtomobilom s svojima prijateljskima Harryjem Hendersonom in Fr. Grahamom. Vse drugo je popolna tema. Hočem iti samo k svoji ženi in bom mislil, da nisem izgubil dveh let.

Iz Cincinnati, O., je prišla vest, da Saundersova žena dela v neki restavraciji in da bo nad vse vesela, kadar ga zopet vidi.

Saunders pravi, da je imel pri sebi, ko ga je zapustil spomin, \$127, ko pa ga je policija prijela, je imel samo še 52 centov.

ADVOKATI IMAJO VEČINO V DRŽAVNI ZBORNICI

ALBANY, N. Y., 4. dec. — Prihodnje leto bodo imeli advokati v newyorški poslanski zbornici zopet večino. Izmed 150 poslancev je 76 advokatov, dva sta pa odvetniška klerka. Nadalje bo v zbornici 18 farmerjev, nekaj zavarovalniških agentov, trije tovarnarji, dva pogrebnika, dva uradnika in precejšnje število trgovcev.

PRAVI DA BO ROOSEVELT ZOPET NOMINIRAN

PORTLAND, Ore., 4. dec. — Minnesotski governor Elmer A. Benson, ki je bil izvoljen na tiketu farmersko-delavske stranke, je rekel danes časnikarjem, da bo leta 1940 predsednik Roosevelt tretje nominiran.

— Upa n., — je rekel, — da se bodo volilci otresli neiselnega predsednika, da ne sme biti nihče tri termine predsednik.

Benson je označil newyorškega župana La Guardia kot zelo zmognega moža, ki bo najbrže načeloval tretji stranki, če ga republikanci ne bodo hoteli.

VELIK POŠTNI ROP V N. Y.

Na ferryju, ki vozi med New Yorkom in New Jersey, so roparji vdrli v poštne voze ter odnesli dosti denarja in dragocenosti.

V petek zvečer je šel Peter Schweib ribariti na obrežje East Riverja. Na trnek pa ni ujel ribe, pač pa pošto vrečo; pet poštne vreče zapovrstjo.

Zadevo je prijavil oblastim. Šele tedaj se je zvedelo, da se je v četrtek ponoči zavrnil na ferryju, ki vozi med New Yorkom in Hobokenom, drzen poštni rop. Roparji so vdrli v poštne voze ter odnesli več vreč registrirane pošte.

Poštne oblasti nočejo izdati, koliko je znašal plen. Po mnenju nekaterih so odnesli za \$7,500 dragocenosti, nekateri pa zatrjujejo, da za tri milijone dolarjev. Pisma in zavojčke so previdno odprli, vzeli iz njih dragocenosti ter prazna pisma zbasali nazaj v poštne vreče ter jih vrgli v vodo.

MANJ SLUČAJEV TUBERKULOZE

ALBANY, N. Y., 4. dec. — Državni zdravstveni departament naznanja, da se je število slučajev tuberkuloze v gornjem delu New Yorka zmanjšalo. Lani je prišlo na vsakih 100,000 prebivalcev 43 tuberkuloznih, dočim jih pride letos le nekaj nad sto.

"KAISER" JE MRTEV

ONTARIO, Cal., 4. dec. — Spomladi leta 1918 so ameriški vojaki v Argonih ujeli nemškega goloba-pismonošo, ki je bil znan pod imenom "Kaiser". Ameriški stotnik Ray R. Dalhauser ga je vzel s seboj v Ameriko in ga je imel na svojem tukajšnjem posestvu. Včeraj je "Kaiser" poginil. To je bil najbrže zadnji izmed golobov, ki so vršili pismonoško službo v svetovni vojni.

VSEM NOVOPOROČENCEM HITLERJEVO SLIKO

RUHLA, Nemčija, 5. dec. — Uprava tukajšnjega mesta je sklenila dati na svoje stroške vsakemu novo poročenemu paru sliko nemškega kancelerja Hitlerja. To smatra občinska uprava za najprimernejše poročno darilo.

VLAK ZAVOZIL V DELAVCE

STETTIN, Nemčija, 5. dec. — V bližini Belgarda v severnem delu Nemčije je vlak zavozil v skupino delavcev, ki so delali na progi. Enajst delavcev je bilo usmrčenih, dosti pa poškodovanih.

MICKEY MOUSE PREPOVEDANA V JUGOSLAVIJI

Vladni cenzor je videl žaljive slike v časopisu. Princ je nameraval izpodriniti kralja.

BEOGRAD, Jugoslavija, 5. decembra. — Mickey Miška (Mickey Mouse), poznani značaj kartonista Walta Disneyja, je postala v Jugoslaviji politična zadeva, kajti vsakdanja izdaja te šaljive slike v "Politiki" je bila zaplenjena.

Slika, ki je v listu zaporedoma izhajala vsak dan, je naenkrat izostala dva dni, ker je vladni cenzor 30. novembra listu opazil, da slika zaroto, ki ima namen strnoglaviti mladega kralja Petra II.

Slika Mickey Miška izhaja v raznih listih v vseh državah.

V sedanjih tekočih slikah ku je zaroto vojvoda Varlott, ki je glavni svetovalec mladega kralja Mihaela iz Medioke in ki hoče na prestol postaviti kraljevega dvojnika. Mladí kralj sam dovoli Mickey Miški, ki je popolnoma podobna kralju, da vlada mesto njega, da se more sam tembolj vdajati športnim igram.

V številki z dne 30. novembra kažejo slike, kako je vojvoda Varlott srečal pravega kralja in mu je, misleč, da je srečal navadnega državljana, ki je kralju podoben, razkril zaroto, ki namerava kralja pahniti s prestola in na njegovo mesto postaviti njegovega dvojnika, ki bo vladal deželi in si "napravil milijone".

Nadaljne slike pa kažejo, kako se Mihael vojvodi Varlottu odkrije za pravega kralja in vojvoda ukaže zapreti zaradi "izdaje, upora in umort". Med tem časom pa Mickey Miška, ki je še vedno "kralj", nestrpnost kaže, da se vme pravi kralj.

Cenzor je v teh slikah videl, kot da hoče 13 leti star kneževič Aleksander, sin regenta kneza Pavla, izpodriniti svojega bratranca kralja Petra.

LUDENDORFFOVO ZDRAVSTVENO STANJE

MONAKOVO, Nemčija, 4. dec. — Zdravstveno stanje generala Ludendorffa, ki je bil operiran na mehurju, se je znatno izboljšalo. Po zatrdilu zdravnikov je priletni general izven nevarnosti.

CABALLERO V PARIZU

PERPIGNAN, Francija, 4. dec. — Bivši španski ministrski predsednik Francisco Largo Caballero se je tukaj ustalil na poti v Pariz. Poročevalcem je rekel, da je njegova misija tajna in izredno važna.

V POSLANSKI ZBORNICI NE BO NAŠLA UGODNEGA ODMEVA

WASHINGTON, D. C., 5. dec. — Izvršilni odbor Ameriške delavske federacije je dovršil večeraj svojo predlogo glede mezd in delovnega časa. Njen namen je izenačiti mezde v meddržavni industriji med severnimi in južnimi državami. Ta predloga naj bi nadomestila vladno predlogo, ki določa največ 40 ur dela na teden ter najmanj 40 centov plače na uro. Gospodar, ki bi te določbe prekršil, bi moral plačati \$100 globe.

Green je rekel časnikarjem, da je že čas izenačiti mezdne razlike med severnimi in južnimi državami. Južne hočejo biti nekaj posebnega. To jim je treba izbiti iz glave. Zdaj so na razpotju. Ali naj delavcem več plačajo, da bodo lahko kupovali njihovo blago in izdelke, ali naj jim pa dajo sramotno nizke plače, da ne bodo mogli ničesar kupiti.

S tem, da se je Federacija zavzela za 40 urni delavnik, pa se ni rečeno, da bo opustila svojo borbo za 30 ur dela na teden.

V poslanski zbornici je naletela predloga Ameriške delavske federacije na splošen odpor. Voditelj demokratske večine, Rayburn iz Texasa, je mnenja, da se je Delavska federacija prepozno pojavila v svojih zahtevah.

V poslanski zbornici je sedaj na vrsti predloga administracije glede delovnih ur in minimalnih mezd.

O nji bo zbornica glasovala dne 13. decembra. Če se zdaj pojavi Federacija s svojimi zahtevami, bo povzročilo to le zmedo.

WASHINGTON, D. C., 4. dec. — John L. Lewis, načelnik Odbora za industrijalno organizacijo, bo začel prihodnji teden izdajati svoj časopis, ki bo posvečen izključno le delavskim zadevam. Časopis bo tednik in bo izhajal na štirih straneh. List bo financirala njegova organizacija.

WASHINGTON, D. C., 5. dec. — William Green, predsednik Ameriške delavske federacije je zvedel, da je Mednarodna strokovna zveza ustvarila z boljševiškim strokovnimi organizacijami enotno fronto proti fašizmu.

Federacija je članica mednarodne strokovne zveze, pa je že od nekaj njeno načelo, da se pod nobenim pogojem ne sme politično vdejstvovati.

VEČ DELA ZA ISTO PLAČO

BERLIN, Nemčija, 5. dec. — General Hermann Goering, diktator nemške gospodarske štiriletke, je rekel danes, da nemški delavci ne smejo npati, da bodo za svoje delo dobili večjo plačo. Podjetniki bodo morali delavcem plačati tri praznike: Božič, Novo leto in Velikonočni ponedeljek.

— Delavci bodo morali več producirati, — dostavil, — in sicer ob sedanjih plačah.

SITUACIJA NA DALJ. IZTOKU

Japonci so obstreljevali angleško ladjo, ki je skušala vzeti na krov nekaj kanadskih redovnic.

SANGHAI, Kitajska, 4. dec. — Ko se je približala otoku Tsungming, ki ga kontrolirajo Japonci, neka angleška ladja, da bi vzela na krov devet kanadsko-francoskih redovnic, je bila sprejeta s streliz strojnih pušk.

Za redovnice, ki so že tri mesece takorekoč jetnice na otoku, sta se zavzela angleški konzularni urednik E. Boothby in francosko-kanadski misijonar Adrien Sansoucy.

Videč, da ne moreta nič opraviti ter da izpostavljata posadko smrtni nevarnosti, sta prosila kapitana, naj odpluje nazaj proti Sanghaju.

Napetost v Sanghaju je nekoliko ponehala. Japonske oblasti še vedno preiskujejo, kdo je vrgel tekem "spreveda zmage" bombo med japonsko vojaštvo.

20 MRTVIH PRI KOLIZIJI

BARCELONA, Španija, 4. dec. — Na aragonski postaji v Valenciji sta kolidirala danes dva vlaka. Dvajset oseb je bilo mrtvih, nad petdeset pa ranjenih.

Koledar ZA LETO 1938 izide 9. DECEMBRA

in ga bomo takoj poslali onim, ki so ga naročili.

Naročite ga pri našem zastopniku v vaši naselbini ali pa naravnost od nas.

Stane 50 centov "GLAS NARODA" New York

"Glas Naroda"
 (A Corporation)
 Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
 Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)

Advertisement on Agreement
 Subscription Yearly \$6.00
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For sale in America in
 Canada \$6.00
 For sale in Europe in
 Great Britain \$7.00
 France \$7.00
 Germany \$7.00
 Italy \$7.00
 Japan \$7.00
 Mexico \$7.00
 New York \$7.00
 Poland \$7.00
 Rumania \$7.00
 Spain \$7.00
 Switzerland \$7.00
 Sweden \$7.00
 Yugoslavia \$7.00

"Glas Naroda" has a vast circulation in all parts of the world.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
 Telephone: CHelsea 3-1242

Iz Slovenije

KAKO JE BIL URBANČ RANJEN

Med poročili o zasledovanju in aretaciji zloglasnega Urbanča, smo objavili tudi vest, da je bil Urbanč na begu ranjen v peto desno nogo, kar je pospešilo njegovo aretacijo. Trdilo se je, da je bil obstreljen od orožnikov. Kakor pa se poroča zdaj, je ob priliki zasledovanja Urbanča pod Gorjanci poleg orožnikov s postaje Dol. Pirošice sodelovalo tudi nekaj civilistov. Dognano je, da je bilo pri zasledovanju potepuha res oddanih nekaj streliv, ki pa niso izvirali iz orožniških pušk marveč je eden izmed civilistov streljal in pogodil Urbanča v peto. Orožniki so pri zasledovanju v popolnem mraku streljanje opustili iz razloga, da ne bi naključje zahtevalo kako nedolžno žrtev. Z aretacijo Urbanča je izginila vsa mora, ki je tlačila prebivalce Krškega polja dober mesec dni. Ljudje se spet podnevi in ponoči brezskrbno gibljejo.

ZAGONETNO ZLOČINSTVO V BREZNEM

Rodbino posestnika Karla Rozmana v Breznu, spremlja čudna in zla usoda. Nedavno je nenadno umrl brat njegove druge žene, pred približno tremi leti je nepričakovano preminul Rozmanov sin Karl iz prvega zakona, a v nedeljo 21. novembra se je razširila vest, da so našli tudi Rozmana mrtvega. K župniku Maku v Breznu je prišel nekdo in sporočil, da je 62-letni, še vedno čvrsti in krepki posestnik Karl Rozman, po domače Uresnik, umrl. Župnik, ki je še nedavno videl Rozmana živega in zdravega, se je temu zelo začudil. Vprašal je prinašalec te vesti za vse podrobnosti in zvedel, da so Rozmana baje na avstrijski strani pretepli in da je umrl na posledične poškodbe. Župnik je o tem obvestil občinskega tajnika v Breznu, ta pa orožnike v Rensniku, ki so takoj zaslili vse Rozmanove. Popoldne je prispele iz Marenberga tudi sedna komisija. Komisiji se je nudila čudna slika v hiši pokojnega Rozmana. Hiša, ki staneva visoko na obronku nad Breznom in je po tesni Kozjake vrha, je bila vsa zamenarjena in zapuščena. Znotraj je bilo temno, na tleh v sobi je ležala slama. Pokojni Rozman je ležal še na mrtvaškem odru. Komisija je na njem ugotovila sledove hudih poškodb, ki so nedvomno povzročile njegovo smrt. Ranjen je bil na desnih sencih in na desnih roki, a tudi na trebuhu je imel hudo poškodbo. Domači so ga položili na mrtvaški oder in oblekli v črno ter vse pripravili za pogreb. Na ukaz sodne komisije, ki mora ugotoviti še nekatere podrobnosti zagonetne Rozmanove smrti, so orožniki obkolili hišo in niso pustili nikogar notri, niti ven. Najprej so zaslili njegovo tretjo ženo, 30-letno Ano, rojeno Vetrh, iz Kaplje, potem pa domačega tesarja, 30-letnega Ivana Mihela in Rozmanovo hčerko iz prvega zakona, ki je pa nekoliko duševno zaostala. Poizvedovali so tudi za bratom Rozmanove žene, ki je večinoma živel pri Rozmanovih. Komisija je našla v hiši krvave sledove, v kotu na kupu skrite in potlačene krvave čunje in s krvjo so bile obrizgane tudi stene. Pozneje je Ivan Mihela, ki je ves dan temno zrl predse, orožnikom povedal, da je Rozmana usmrtil brat svak Ferdinand Vetrh, ki ga zabaj orožniki iščejo, da ga konfrontira-

OBTOŽEN, DA JE ZAŽGAL 23 POSESTNIKOM

V okolici Slovenske Bistrice so bili od leta 1931 požigi na dnevnem redu. Sumnja, da je vse požare zanimala zlobna roka, se je izkazala kot utemeljena, z onim dnem, ko so oblasti po požaru dne 20. marca 1937 pri posestniku Josipu Žankoviču v Vrhlogi, aretirali nekoga Josipa Korena. Takrat je zgorela postelja v sobi omenjenega posestnika in se je neposredno za tem 27-letni posestnik Josip Koren iz Pekla pri Poljanah pojavil pred oknom Žankovičeve služinje. Usodnega večera je kolovratil Koren tudi okoli in klical Žankovičovo služkinjo, ki pa se mu je umaknila v drugo sobo. Orožniki so Korena aretirali, in je pri zaslišanju priznal, da je oženj podnel. Rezultat nadaljnjih zasliševanj je bil, da je Koren priznal pred sreskim sodiščem v Slovenski Bistrici in pred preiskovalnim sodnikom še nadaljnjih 7 požigov. Kasneje je Koren vsa svoja prvotna priznanja zopet preklical, češ, da je vse priznal samo pod pritiskom. Koren je sedel 26. nov. na zatožni klopi, ker mu obširna obtožnica državnega tožila očita, da je zažgal 23 posestnikov v bližini Slovenske Bistrice gospodarska poslopja in sta-

PROTI NAZIJE

novanja v skupni vrednosti nad milijon dinarjev. Senat je po pol urnem posvetovanju razglasil sodbo, ki jo je prečital predsednik dr. Turato. Jože Koren je obsojen, ker je zanetil 24 požarov. Na 15 let ječe in na trajno izgubo častnih pravic.

Ameriški pristaši Adolfa Hitlerja so kupili v bližini Southbury, Conn., veliko farmo, na kateri nameravajo zgraditi taborišče za svojo mladino. Farmersko prebivalstvo je vsled tega zelo ogorčeno. Slika predstavlja farmerje, ki gredo v kongregacijsko cerkev na protestno zbiranje.

Ameriški pristaši Adolfa Hitlerja so kupili v bližini Southbury, Conn., veliko farmo, na kateri nameravajo zgraditi taborišče za svojo mladino. Farmersko prebivalstvo je vsled tega zelo ogorčeno. Slika predstavlja farmerje, ki gredo v kongregacijsko cerkev na protestno zbiranje.

Peter Zgaga

V Avstriji se je poročil bivši podkancler knez Starhemberg s čedno gledališko igralko, ki je židovske krvi in vere. Svoje žene, verne katoličanke, se je naveličal. Igralka mu je zmedla glavo. Katoliške cerkvene oblasti le v izjemnih slučajih dovolje ločitev zakona. Če je naprimer mož divjak, ki ženo strada in pretepa in jo poleg vsega tega sili imeti otroke, je bogat, da je še nedavno svojo armado vzdrževal. V takem slučaju se pa marsikaj spregleda.

Včasih je bilo rečeno, da imajo ženske predolge jezike. Temu ne bom pritrnil, zapisal pa tudi ne bom, da imajo prekatke. Da imajo take kot krava rep, je seveda zlobno obrekovanje. Nobena krava namreč ne zna tako naglo mahati oziroma mlitati z repom kot zna ženska z jezikom, kadar je razpoložena. Ženski jezik bom torej pustil v miru počivati, omenil bom drugi del ženskega telesa, ki jim že od zdavnaj dela preglavice. Pravzaprav sta dva dela, ki nista v sedanjih časih za nobeno rabo in korist. To sta palec na levi in na desni nogi. Palec na nogi, je bil že od nekdaj vzrok ženske jeze in nezalovljivstva. Vsi drugi prsti so kot se spodobi, majhni in ponižni, samo palec je revolucionar, ki ga ni mogoče ukrotiti. Debel je in tumpast in sploh jako nemodern. Lepotica, ki bi zaradi stopala lahko nosila čevlje št. 4 ali 5, mora zaradi nesrečnega palca kupiti kupiti za dve ali tri številke večje. No, ženske si znajo pomagati, oziroma moda jim gre na roko. Zdaj so namreč naprodaj čevlji z odsekano konico. Peča in štirje prsti na vsaki nogi so na gorkem in na varnem, svobodnjak-palec pa svobodno štrli skozi luknjo v beli svet.

Ameriško časopisje poroča, da je karton "Mickey Mouse" (Miki miška) v Jugoslaviji prepovedan. Kartunist je bil miško predstavil kot puntarico proti dvoru. Vlada pravi, da je s tem žalil kralja in kraljevsko družino. Sveti Bog, kako se je svet spreminil in pomelkužil! Bili so časi, ko se srbski vladarji niso balji ne hudiča, ne Turka, zdaj pa dvor pred nedolžno miško trepeče.

V soboto je bilo v New Yorku praznovanje jugoslovanskega ujedinenja. Proslava se je vršila v Rockefeller Center v "Mavrični dvorani". Slovence je zastopalo pevsko društvo "Slovan". Slovencev ni bilo dosti navzočih, kajti vstopnina je bila \$2.50. To je dandanašnji nekoliko preveč denarja za izključno duševni užitek slovenskega delavca.

DELBOSOVO POTOVANJE

Vnanji minister Yvon Delbos se je te dni odpeljal v Varšavo. Pozneje bo obiskal vsa glavna mesta osrednjeevropskih držav, katere bo skušal pridobiti za angleško-francoski načrt, da se doseže splošni diplomatski sporazum z Nemčijo. Diplomatski viri zagotavljajo, da ima Delbos s seboj skupno angleško-francosko zagotovilo za Poljsko, Čehoslovaško, Jugoslavijo in Rumunsko, da Nemčija ne bo dobila "proste roke" v osrednji Evropi. Iz zanesljivega vira prihaja poročilo, da bo Delbos pripravljen poslušati zahteve Poljske, da ji je priznana ista pravica do kolonij, kakor Nemčiji, ker tudi Poljska potrebuje kolonije za svoje odvisno prebivalstvo. Delbos upa, da bo od zaveznic Francije dobil ponovno zagotovilo njihove zvestobe, v zameno pa jim bo zagotovil, da jih Anglija in Francija ne bo sta zapustili na milost Nemčije v namenu, da dosežeta sporazum samo v zapadni Evropi. Iz Varšave bo šel Delbos v Bukarešto, kjer bo ostal do 11. decembra. Nato bo ostal dva dni v Beogradu in tri dni v Čehoslovaški, od koder bo 18. decembra odpotoval v Pariz. Vsebinsko svojih razgovorov z državniki teh držav bo pozneje predložil angleškemu kabinetu.

U. A. W. U. V ŠKRIPCIIH

Unija avtnih delavcev (United Automobile Workers Union) doživlja zelo kritično dobo svojega razvoja. Organizacija je razmeroma mlada, pripada Lewisovemu odboru in je zadnje pomlad dosegla naravnost čudovite uspehe. Sklenila je namreč pogodbe z General Motors in raznimi drugimi avtnimi družbami. Le Ford je še ostal trda kost in njega se nameravajo sedaj lotiti. Medtem so pa v raznih avtnih tovarnah izbruhnili štrajki. Delavci so zahtevali brez dovoljenja svoje organizacije. Posledica tega je bila, da niso ničesar dosegli, organizacija pa trpi na ugledu. Predsednik Automobile Workers unije, Homer Martin, roti članstvo, naj bo razsodno, toda nekaterim vročekrvnežem ni mogoče ničesar dopovedati. Podjetniki že uvidevajo, da v organizaciji ni sloge in potrebne discipline, kar bodo seveda izrabili v svoj prid.

NENADNA SMRT ALBINA PREPELUHA

Povsem iznenada se je 20. novembra raznesla vest, da je na svojem domu na Mirju umrl znani publicist, novinar in politik, ravnatelj in predsednik Glasnikove tiskarne, Albin Prepeluh. Okrog 5. je vstal s postelje in potožil soprogi, da mu je slabo. Naslednji hip je izdihnil, zadet od kapi. Pred tedni je bil pekojni še na študijskem potovanju v Londonu in Parizu, ki je vidno izžepalo njegove po daljšem bolehanju izpodkopane življenjske moči. Albin Prepeluh je bil po rodu ljubljčanin in je umrl šele 57 let star. Študiral je gimnazijo, a tudi potem, ko je nastopil kariero državnega uradnika v provinci, je marljivo nadaljeval svoj študij. Posebej se je zanimal za socialne probleme in se je pridružil stari avstrijski socialno-demokratski stranki. Kot spreten, široko razgledan publicist si je v stranki kmalu priboril ugledno avtoritativno mesto, čeprav se z njeno nadrobno politiko nikoli ni ukvarjal. Ob prevratu mu je pripadla naloga, da pri tedanji deželni vladi organizira oddelek za socialno skrbstvo in pozneje je postal njegov poverjenik.

ESTRAGUST - KONZERVIRAN PEHTRAN

Je slastna dišava s katero se pripravi zelo okusno pečivo in razne druge do brote. Čunjene slovenske gospodinjice, dogovorite se in naročite skupno en ducat skatelj po 1/2 funta tega pristnega prečistega izdelka po nižnji ceni \$1.50 s poštnino vred. Cena posameznih skatelj je 20 centov. — Priporočila se iz dobrotelj in razpoložljivi.

ALDIS AUSENIK, TAPPAN, N. Y.

PAIN-EXPELLER

70 let stari, zanesljivi element, ki odpravlja bolezi in bolečine mišičnega vnetja, povzročena od revmatizma.

PAIN-EXPELLER

"Anchor" varnostno znamenje v vseh lekarnah.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE ZA LETO 1938 \$1.35 4 KNJIGE

in sicer —

STRTE PERUTI (Ivan Podraž) Povest.
 SIN (Ivan Potrč) Povest.
 ENAINTRIDESET IN EDEN (O. Sest.) — Knjiga o vojnem vjetništvu.
 KOLEDAR ZA LETO 1938

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je pošten v vseh stvarih. Vred naše dolgotrajne skrbnje vam zamoremo dati najboljša pojanila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje usobno in hitro. Zato se za uspešno obrnite na nas za vsa pojanila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, poimni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobijo iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plašite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
 216 West 18th Street
 New York, N. Y.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 11.25	Din. 400	\$ 25.40	Lir 400
\$ 15.00	Din. 500	\$ 31.75	Lir 500
\$ 18.75	Din. 600	\$ 38.10	Lir 600
\$ 22.50	Din. 700	\$ 44.45	Lir 700
\$ 26.25	Din. 800	\$ 50.80	Lir 800
\$ 30.00	Din. 900	\$ 57.15	Lir 900

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogaje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.25
\$ 20.—	\$ 20.00
\$ 25.—	\$ 24.75
\$ 30.—	\$ 29.50
\$ 35.—	\$ 34.25
\$ 40.—	\$ 39.00
\$ 45.—	\$ 43.75
\$ 50.—	\$ 48.50

Projektnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO OSEBNEM LETENEM ZA PRISTOJIBNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"
 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakazuje pri pošiljateljih okroglo vrsto (naprimer nje, dvanta, tisoč) dinarjev oziroma lir, kajti taka izplačila se najhitreje izplačajo, poleg tega je po pošiljanju posrednih vest tudi razmeroma poceni.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

MIHAIL ZOŠČENKO:

NAPITNINA

Ker nisem bil v tujini, vam ne morem pojasniti, kaj se tam godi.

Oni dan je pa prispel iz tujine moj prijatelj in tovariš in on mi je povedal marsikaj čudnega.

Najbolj gre tam na živce kapitalizem, mi je pravil. Tam brez denarja niti kihnuti ne moreš. Tam pri njih je denar na prvem mestu. Usekneš se — in še zato bi moral plačati.

Pri nas je zlat tudi dokaj pogosto potreben denar. Lahko rečemo: karkoli prinese — brz možno iz žepa. Vendar se pa pri nas nekam lažje živi. Pri nas rečimo ni treba dajati napitnine. Kaj takega se pri nas ne more zgoditi. Natakars so nauzane ali pa zaropota s strelom — in to je vse.

Nekateri, najzvednejši pa tudi s stoli ne bodo ropotali. Samo vzdihovali bodo, češ, to so ti zdaj gostje.

Tam v tujini pa lahko nastanejo velike sitnosti, če ne daš napitnine.

Sicer pa kot rečeno, nisem bil v tujini in zato tega ne vem. To se je pripetilo mojemu prijatelju. Bil je v Italiji. Hotel je še enkrat obiskati Gorkega, dokler je živel na Capri. Ni pa prispel do njega. Razjezil se je in krenil nazaj.

In vse to se je zgodilo zaradi napitnine.

Bohisi da je imel moj prijatelj malo denarja ali pa mu tega ni dopuščala vest. Napitnine ni dajal nikomur, niti v kavarnah, niti v gostilnah — nikjer.

Če začnem dajati napitnine, je pomislil, se vrnem domov s praznim žepom.

Saj tu je služinčadi kakor muh. Pri nas sedi pri vratih en sam vratar in za nikogar se ne zmeni. Pogosto ga niti ne vidiš izza novin. Tam ti pa odpira vrata kar trinajst ljudi hkrati, potem pa daj vsem napitnino.

Tako moj prijatelj nikomur ni dajal napitnine.

Prisel je v prvi hotel. Sprejeli so ga dokaj prijazno. Odkrivali so se mu, ko je šel po hodniku.

V takem spoštovanju je pre-

živel tam štiri dni, potem se je pa odpeljal v drugo mesto. Napitnine pa ni dal nikomur. Iz principa.

Prispel je v drugo mesto. Prisel je v hotel. Ozira se na vse strani — nobenega spoštovanja. Nihče se mu ne odkrije. Odgovarjajo mu nekam hladno, celo neprijazno. Natakarsji mu obračajo hrbet. Nobene jedi ali pijače mu ne prinese hitro.

Moj prijatelj si misli. V tem hotelu ne poznajo vljudnosti. Vzajemno prtljago in preselin se drugam.

In res se je preselil v drug hotel. A glej spaka — tam je nečestnast služinčadi še večja. Niti prtljage mu ne odnesejo v sobo. Postrežba pol vsako kritiko. Zvonil lahko še tako, nihče se ne prikaže. Služinčad je naravnost predrzna.

Moj prijatelj ni mogel vzdržati tam več kakor dva dni in ves ogorčen se je napotil v drugo mesto.

V tem mestu, v hotelu, je malo manjkalo, da mu vratar ni priprl roke, tako hitro je zaloputnil vrata za njim. Sobo so mu dali pri kopalnici, kraj kuhinje. Služinčad je tako nečeno butala z rokami in nogami v njegova vrata, da je došel moj prijatelj od tega živčno bolezen. Ne da bi prispel do Maksima Gorkega, se je vrnil v domovino.

Tik pred odhodom je slučajno srečal svojega sošolca, kateremu je položil svoje težave. Sošolec mu je dejal:

— To je povsem razumljivo. Morda pa napitnine nisi dajal. Zato so ti počekali vse kovčge. Služinčad po hotelih dela vedne tako čenče, če ne dobi napitnine. Kdor daje napitnino, mu narišejo na kovčgih križce, kdor pa ne, mu napravijo čenče.

Moj prijatelj je odšel v hotel in res — v levem vogalu kovčega so bile štiri čenče.

Moj prijatelj jih je izbrisal in se odpeljal domov.

Žarki ustavljajo stroje

V nekem paviljonu na obalnem šetališču angleškega kopalniškega kraja Clacton-on-Sea, so našli truplo tehnika Ch. Sidneya Waya. Istočasno je neki londonski veliki dnevnik prejel pismo, v katerem sporoča Way sam svoj samonore in ga tudi poja-njuje.

Mladi izumitelj opisuje pot svojega trpljenja, ki se je sedaj zaključilo s tem obupnim korakom. Ministrstvo za letalstvo potrjuje njegove navedbe, da je bilo z njim v zvezi. Po uradnem sporočilu je Way v resnici odkril žarke, ki na daljavo ustavljajo motorje.

Svojo napravo je pred dvema letoma in pol predložil strokovnjakom iz ministrstva za letalstvo z željo, da bi jo izkoristili za obrambo domovine pred vsakim napadom iz zraka, z morja in kopnega. Trdil je, da more s svojo pripravo prisiliti vsakega letalca, da pristane na tleh in sicer v primeru, da še ni letalca dosegel višine 8000 m,

prav tako lahko ustavi na daljavo 2000 jarlov vsak bencinski motor.

Vsa stvar se je ponesrečila samo zavoljo tega, ker je bilo proizvajanje 'smrtnih žarkov' z Wayevim aparatom predrago. Tako bi ustavitve enega samega avtomobila stala 3000 funtov, a če bi hoteli izva-biti bombnik iz zraka iz višine 7000 m, bi to stalo več nego cela eskadra brzih loveev. Izvedba eksperimentov te izpopolnitve Wayeve metode bo veljala mnogo milijonov funtov. Na zadnje je Way izumil "zvočni top," ki bi z neslišnimi "zvočnimi" valovi uničeval cele arnade. Tega še niso preizkusili.

Ker Way s svojimi izumi v domovini ni imel sreče, jih je ponudil španski vladi, da bi jih preizkusila v praksi. Odpotoval je v Valencijo in je tam zgradil tri svoje aparate. V pismu, ki ga je ostavil, trdi, da je v februarju pri Moni-sen spravlil trimotoren bombnik iz zraka na tla in s tem dokazal uporabnost svojih idej. Zapustil pa je Valencijo, ker se je z oblastmi spričel in je vrhu tega našel tam še manj denarnih sredstev, nego doma. Pokliče in zasebne skrbi, ki

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

so bile v zvezi z njegovim revnim položajem, so njegovemu zdravju tako škodovali, da se je vanj zarila misel na samomor. Razen tega se je na Rivieri seznanil z žensko, ki ji ni povedal, da je že poročen in oče dveh otrok. Ko je ta ženska sedaj to zvedela, se je zbal škandala in se je dokončno odločil na smrt. V strokovnih krogih pravijo, da je z njim izginil zelo nadarjen izumitelj.

KARIŽ IZROČEN SODIŠČU

Kakor smo že zapisali, se je Zdravko Kariž, ki je bil s sekuro pobit Avgusto Smerkoljevo, na njenem stanovanju v Frankopanski ul. proti večeru sam javil policiji. Ko se je po brezumnem dejanju ves popoldan potikal okrog, je spotoma nekje odvrzel sekuro. Način, kako je Kariž utemeljeval svoj zločin, je potrdil domnevo, da njegova duša ni prav pri zdravju. Na Smerkoljevo se je razhudil, ko ga je svoj čas zaradi neke nevednosti morala izročiti policiji. Kariž ji je bil namreč odnesel ključ od shranje in ker ga je dobro poznala, kako slabo loči svoje od tujega, je hotela imeti ključ za vsako ceno nazaj. V stiski je prosila intervencije policije, ki je Kariža prišla, in ko je ključ oddal, je bil takoj spet izpuščen. Zadnji čas pa se mu je v glavi napletla še neka druga jedka misel. Rad bi bil prišel v francosko tujsko legijo, a vse njegove prošnje so ostale zaman. Na koncu se je zagrizel v prepričanje, da je iz Francije že zdavnaj prišel poziv, a da so ga Smerkoljevi zadržali in skrili in ga tako oropali kariere. Obseden od te fiksne ideje je segel po sekiri. Kariža so izročili sodišču. Stanje Smerkoljeve se naglo obrača na boljše, da je že izven nevarnosti.

TEMPERAMENTEN DIRIGENT

Na nekem orkesterskem koncertu, ki se je vršil pod vodstvom dirigenta R. J. Forbeasa v Londonu, je sodelovala violinistka Edda Kerseyeva, ki je igrala solistični part nekega klasičnega koncerta. Na nekem posebno izrazitem mestu se je dal dirigent od glasbe preveč zavesti in je tako vneto mahnil s svojo palico, da je solistki izbil godalo iz rok. Jasno, da je bila Kerseyeva po tem nenavadnem intermezu zelo presenečena. Tudi orkester se je takoj ustavil. Ko se je solistka malo zbrala, je pregledala svoj gosli in ko je ugotovila, da ni bilo nobene škode, se je koncert lahko mirno nadaljeval.

BLAZNIKOVA Pratika za leto 1938

Cena 25c s poštnino vred.

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N.Y.

1938

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street

Pretrsljiva izpoved

Kanadske petorčice so postale svetovna znamenitost, ne malo ravno po zaslugi filma. Kako pa je z materjo, ki so ji otroki že iz zibelke postali slavni, je videti iz pisma, ki ga je napisala mati teh petorčic:

"Mojih zadnjih pet otrok — kajti pred tremi leti sem imela in hranila pet drugih, ki so danes zdravi vsi — se je rodilo 28. maja 1934. Že 24. junija istega leta so nam jih odvzel z zakonom za dve leti. Osem mesecev pozneje so to dobo počivali na 18 let.

Zame, ki sem, Bog ve, to dokazala, da sem dobra mati, ni bilo nobene uvidenosti, nobenega sočutja. Do leta 1952, do dneva, ko postanejo bogate, mlade dame, ki se bodo svojih staršev morda sramovale, smem samo kot obiskovalka k njim, kakor tujka. Kar se tiče njih vzgoje, nimam nobene besede. Imam eno samo pravico: da molčim.

Toda nočem se še nadalje uklanjati sili, povedati hočem, kaj se je zgodilo meni in očetu. Zdi se, kakor da vse, ki se brigajo za malčice, obvladuje ista misel: ne govorijo o ničemer več nego o doti petorčice, o tisočih dolarjev in o filmskih angažmanih. Že sedaj imajo naše hčerke briljantne prstane. Toda to dejstvo naju kot starše ne zanima. Bilo bi nama ljubše, da bi ju odgajala skupaj z njihovimi brati in sestrami. Toda ukradli so jih nama, ukradli, ukradli — ni druge besede za to.

Zavedam se, da sva pod papirje in pogodbe, ki so jih nama predložili postavila svoja podpisa. Toda k temu so naju prisilili, z nožem na vratu. Prvič v svojem življenju sem prišla za pero, da bi napisala nekaj drugega nego šolsko nalogo in gospodinjsko kujigo.

Kmetica, kakršna sem jaz, se ne more ponašati, da bi pisala brez napak. Naj moje napake popravijo, toda moj ugovor naj vzamejo resno in naj moje obtožbe ne oslabijo."

DO ZADNJEGA MOŽA.

Iz severne Kitajske poročajo o novih težkih bojih. V Tainanfuju, prestolnici province Sansi, je padla vsa garnizija do zadnjega moža. Stela pa je 32.000 mož. Garnizija je bila sestavljena iz čet 73. in 84. divizije. Branilci mesta so ostali na svojih postajankah, čeprav so jim bile v nevdržnem položaju odprte še poti za umik. Niti en mož ni ušel klavnu, pri katerem pa so imeli tudi Japonci strašne izgube.

TRETJIČ NA MRTVAŠKEM ODRU.

Dekla Johana Hoferjeva iz bližine Ausseeja je že od mladih let trpela za pojavi čudne

bolezni, ki so nastopali sicer precej redko, a so potem povzročali dolgotrajne omedlevice. Že leta 1871, ko je Hoferjevi bilo 20 let, je imela takšen napad, in sicer tako močan, da so jo smatrali za mrtvo.

Ko so se pogrebi že zbrali in so dekle hoteli položiti v krsto, je eden izmed njenih sorodnikov prijel dozdevno truplo malo močnejše in Hoferjeva se je nenadno zbudila iz globoke zavesti. Leta 1913 se je to ponovilo. Takrat je bila Hoferjeva žena nekega postojnika. Vsak jo je smatral za mrtvo. Toda tik pred pokopom se je zbudila. Živela je potem, ne da bi se ji takšen napad ponovil do nedavnih dni, ko je dopolnila 85. leto. Dva tedna po tem rojstnem dnevu je resnično umrla za srčno kapjo.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krašni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

SVETA URA

v fino usnje vez1.50
v najfinije usnje trda vez 1.50

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez90

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez50
v usnje vez80
v fino usnje vez1.—
v najfinije usnje vez1.25
v najfinije usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez.1.20

NEBESA NAŠ DOM

v imitirano usnje vez.1.—
v najfinije usnje vez.1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.80

RAJSKI GLASOVI

platno vezano80
v usnje vez. (št. 415)1.—
v usnje vez. (št. 416)1.25
v usnje vez. (št. 408)1.50
v celluloid vez. (št. 614)1.50

SVETO PISMO

.....3.—

MARIJA VARHINJA

NEDOLŽNOSTI

v imitirano usnje vez1.—
v fino usnje vez1.60

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook: v barvaste platnice vezano .30
v belo kost vezano1.10

Come Unto Me

v platnice vezano30
v belo kost vezano35

Key of Heaven

fino vezano35
v usnje vezano70
v najfinije usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven v celluloid vezano1.20
v celluloid najfinije vez.1.50
v fino usnje vezano1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

AMERIŠKO ZLATO ODHAJA IZ AMERIKE

Del pošiljave (\$10,250,000 v zlatu) spravljajo na krov parni ka "Normandie". Zlato bo služilo kot stabilizacijski fond v Franciji.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA (C) ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

41

"Potem pa moramo pustiti zapisati," pravi žena nekoliko razočarano, ker je na vsak način potrebovala denar. Herbert se ji je izpovedal svojih dolgov, Rasmussenovo čelo se temno nagubani.

"Nič več ne bo upisano, to mora biti sedaj končano. Denarja nimam, da bi mogel plačati take dolgove, ne sedaj, ne pozneje. Drugače bomo šli vedno bolj globoko v dolgove."

Gospa Rasmussen sklene, da bo navzlic temu naročila delikatese in da se ne bo zmenila za besede svojega moža. Toda pri vsem tem je zelo presenečena nad "neuljudnostjo" svojega Karla.

"Da, zdi se ti čudno, kajti do sedaj te nisem mučil s svojimi skrbljivimi. Toda o tem se moreva razgovoriti, kadar bova sama — četudi otrokom ne bi škodilo, ako izvedo, da je potrebna največja varčnost. Sicer pa —" še enkrat globoko potegne sapo ter se ojnatači s pogledom na Liziko, "sicer pa želim, da bo v sredo Hana, kadar hosta gospoda naša gosta, kot vedno, sedela pri naši mizi. In tako mora biti od sedaj naprej vedno, kadar imamo kake goste."

Mati in Dita se začudeno spogledate ter nato pogledate Hano, ki sedi s povešenimi očmi in se ne upa premakniti. Herbert pa le z največjim trudom zataji škodoželjn nasme, kajti vedel je, kako neprijetno je bila pri tem zadeta Dita. Lizika pa žarčee pogleda očeta.

Gospo Heleno vzame precej časa, da zbere svoje misli, nato pa se vzravna, pripravljena na boj.

"Kaj pa naj to pomeni, Karl?"

To zveni kot glas vojne trompete. Toda Karla Rasmussena ni bilo več mogoče preplašiti; jez je bil prebit in njegov pogum drvi v širokem hudourniku ter podre vse, kar se mu zoperstavi.

"To pomeni, da je Hanino žalno leto po pokojnem možu končano in da je dovolj stara, da more biti navzoča pri družabnih zabavah. Od sedaj naprej bodo tudi sprejeta za blaba za njo."

Gospa Helena ga gleda z izbuljenimi očmi in se zaničljivo nasmeje.

"Vabila za njo! Kdo pa jo bo povabil, ženo s preteklostjo, polno sramote."

Rasmussen se napne žila na sencih! S pestjo trdo vdari po mizi.

"Sedaj mora biti te neumnosti konec! Hana nima sramotne preteklosti, je samo revna, nesrečno bitje, toda k temu si ti prinesla svoj del, da je bila izmučena njena sramotna preteklost. Mogoče se zgodi, da ne bo povabljen — toda — potem je samo tvoja krivda. Toda v moji hiši bo od sedaj naprej navzoča pri vsaki družabnosti kot polnopravna članica moje družine."

Hana sedi nepremično in se trše, bledega obraza in krčevito stiska roke pod nazo. Lizika, ki sedi poleg nje in gleda svojega očeta, skrivaj stisne njeno roko, kot bi ji hotela dati pogum. Gospa Helena obdeni, Dita pa jezno in zaničljivo gleda Hano. Herbert se na tistem veselju očetove jeze, četudi je bil prepričan, da bo doživel kratek in nečasten konec v svojem odločnem nastopu.

Ledeni in premišljeno vpraša gospa Helena:

"Kaj pa naj Hana obleče? Saj si ravnokar razglasil največjo varčnost. V resnici imamo dovolj opravka, da svoje hčere oblečemo stanu primerno."

"Za kako zastavico za Hano bo se zadostovalo. Saj ne zahteva toliko kot Dita."

"Toda, moj Bog, Karl, saj ne moreš to resno misliti. Kako pa naj sosedom pojasnimo, ako bo Hana naenkrat razglašena za sposobno za družbo?"

"Popolnoma lahko — da je Hanino žalno leto po možu končano in da za svojo dolžnost, da ji končno dovolimo, da se sme vdeleževati družabnega razveseljevanja, do česar ima v svoji starosti popolno pravico. Na vsak način pa želim, da moja nečakinja v moji hiši ne bo več tako zametovana. Večine dela v hiši ji, žal, ne morem odvzeti, kajti znala se je vživiti v gospodinjsko delo, da je ne moremo pogrešiti in bo vse nerobe, ako ne bo več imela v svojih rokah vajetov gospodinjsva."

"Prosim, gospodinjsvo vendar vodim jaz, ne pa Hana."

"Da, samo na zunaj in po imenu! V splošnem pa se zanj presneto malo zмениš. Brez Hane bi bilo pri nas še slabše, kot pa je v resnici. Njej smo dolžni hvaležnosti, ne pa nasprotno. Na vsak način pa mora sedaj opaziti, da spada v našo družino in da je mlada in da ima pravico do mladostnega veselja."

Hana se šele sedaj upa pogledati strica.

"Stric, prosim te, zaradi mene ne povzročaj nikakih neprijetnosti."

Rasmussen jo čudno pogleda.

"Ali se ne upaš iz kota, uboga zavrženka? Dobre vile res ni, ki bi ti prinesla zlate in srebrne obleke, toda zadovolja ti bo tudi lepa, priprosta obleka in to bo takoj preskrbljeno, da se moreš v sredo lepo oblič, kadar hosta ova gospoda pri večerji."

"Za to je tudi dovolj denarja," zaničevalno pravi gospa Rasmussenova.

"Prosim, teta, stricu za mene ni treba izdajati denarja. Od svojih obresti imam še vedno dovolj, da si kupim blago za večerno obleko, napraviti jo znam pa sama."

"Dobro tako," pravi Karl Rasmussen zadovoljno, "sedaj ne boš mogla ničesar oporekati, Helena."

Helena nejevoljno dvigne obrvi.

"O tem bova še govorila, kadar bova sama."

"Dobro, toda ne misli, da se bom kaj premislil. Dovolj dolgo sem gledal, ne da bi kaj naredil, kako ste Hano izkorisčali in poniževali. Zaradi svojih skrbi sem pozabil na to paziti. Sedaj mora biti to končano! Sedaj pa bomo govorili o čem drugem."

Toda razpoloženje ostane potrto. Ko bi se Lizika ne razgovarjala zelo vneto s svojim očetom, ne bi nikdo izpregovoril z njim niti besede. Leden molk ga je kaznoval za njegovo drznost.

(Dalje prihodnjik)

H. NATONEK:

NORE SANJE

Sanjalo se mu je: Težki bombniki so hrumeli visoko nad mestom strahot. Vsak trenutek so se zvijala ranjena telesa bežečih žena in otrok. Tisti, ki se mu je sanjalo, je še bolj zaprl oči. Tedaj so pa že pribešnele bombe z ognjem in razjedajočim strupom; zadele so v gručo žensk, ki so imele na plačih otroke v eulah in ki so se jih držali večji otroci. Toda — kaj je bilo to? Kriki groze, a nobenih razcefranih trupel in nobenih od strupa razjedenih obrazov kakor na slikah, dasi bi bilo preveč rečeno, če bi dejali, da se ni nikomur skrivil las. Kar je tako pribobnelo in prihrumelo nizdol, ni bilo drugega ko več kilogramov težka bomba iz čokolade z debelim ledenim kremovim nadevom. Krema je tekla po objokanih obrazih nekaterih zadetih otrok, ki so jo kot začeli lizati. Večji so se vrgli čez razvaline eksplozivne čokoladne bombe, medtem ko so matere, vtaknivi prst v rumene pene, previdno pokušale kremo in so z njo prašale: no zroč v nebo, mazale odprte gobčke svojim najmlajših. A strašna! Kakšni so bili otrozdaj je postala stvar resna: ci! Obrazi so jim bili izmalikar svežnji banan, kupi debelih jabolk in vročih mesnih zvitkov so bobneli na sestradano mesto. Zdaj so nastajale buške in slišati je bil stok in jok, preden so mogli v kričje. Neki starček se je zvrnil na hrbet in ker se je kar cela torta razcefrala na njegovi bradi, bi se bil skoraj zadušil. Strahotni prizori so se razvijali. Matere so s telesom krile svoje otroke, nastavljale so se, da so najtrši kosi padali nanje, naglo so jih pobrale in skrite v vroče. A bilo je huje in huje in ljudje so bili v nevarnosti za življenje. Nari letaleci so metali na ljudi igrače, od teh so bile samo nekatere privezane na majhna padala. Večji in debelejši kosi so ljudi ranili do krvi. Ženske so dvigale roke kvišku v nebo in grozile.

KRETANJE

PARNIKOV

SHIPPING NEWS

- 8. decembra: Normandie v Havre
- 11. decembra: Aquitania v Cherbourg
- 11. decembra: Roma v Genoa
- 15. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 15. decembra: Europa v Bremen
- 15. decembra: Conte di Savoia v Genoa
- 22. decembra: Aquitania v Cherbourg
- 23. decembra: Aquitania v Cherbourg
- 23. decembra: Saturnia v Trst
- 26. decembra: Normandie v Havre

Tudi odeje in obleke so razprostrtih kril plahutale nizdol ko obstreljeni ptiči. Potem je sovražnik iznenada začel s strojnimi streljati izstrelke samih orehrov, fig in lešnikov. Sanjajoči vojni postopaje je skomizgnil z rameni: "Taka vojna spričo žensk in otrok, ki se ne morejo braniti, je vendar gobčke svojim najmlajših. A strašna! Kakšni so bili otrozdaj je postala stvar resna: ci! Obrazi so jim bili izmalikar svežnji banan, kupi debelih jabolk in vročih mesnih zvitkov so bobneli na sestradano mesto. Zdaj so nastajale buške in slišati je bil stok in jok, preden so mogli v kričje. Neki starček se je zvrnil na hrbet in ker se je kar cela torta razcefrala na njegovi bradi, bi se bil skoraj zadušil. Strahotni prizori so se razvijali. Matere so s telesom krile svoje otroke, nastavljale so se, da so najtrši kosi padali nanje, naglo so jih pobrale in skrite v vroče. A bilo je huje in huje in ljudje so bili v nevarnosti za življenje. Nari letaleci so metali na ljudi igrače, od teh so bile samo nekatere privezane na majhna padala. Večji in debelejši kosi so ljudi ranili do krvi. Ženske so dvigale roke kvišku v nebo in grozile."

STOLETNIKI V ITALIJI.

Italijansko notranje ministrstvo priobčuje zanimive podatke o ljudskem šteju lanskega leta. Iz njegovih številk je razvidno, da je bilo v lanskem aprilu v Italiji 98 stoletnikov in 17.305 oseb, ki so steli nad 90 let. Med stoletniki je 70 žensk in imajo torej odločno večino. Vdove in stare device žive v splošnem dlje nego poročene žene. Le malo je med stoletniki rednih mesojedecev, večinoma gre za ubožne kmečke ljudi.

Belgijski baron Jean Empain, ki ima več nego 400 milijonov dinarjev letnih dohodkov, se je te dni v Budimpešti oženil z Rozelle Rolandovo iz Columbus, O., bivšo članico londonske kabaretno skupine "Les Girls". Poroka se je izvršila na tiho.

STENSKI KOLEDARJI

Velik stenski koledar za leto 1938, naj vsak takoj naroči po pošti za ceno 25 centov. Koledarji so veliki 20 x 28 inčev in zelo razločni ter jasni radi velikih števil. Mnogi jih tudi vsako leto naroče za svojeve staro domovino za isto ceno. Naročila jemljemo v obeh prodajalnah za poljštvo: 6019 St. Clair Ave ali 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio. A. GRDINA in SINOVI, INC.

BOGATAŠ IN KABAR ETNA PLESALKA

Eden izmed obtožencev je dejal tedaj o baronu: "V kazini v Biarritzu se je zaplet baron nekega večera zavoljo neke plavalase dame v prepir, tako da je bilo vodstvo kazine prisiljeno, da ga odstrani s slugami. Njegovo ime so črtali iz seznama članov kazine in so mu dostop v bodoče prepovedali. Stavisky je zvedel zato stvar in je želel, da bi sa likvidiral. Nato je baron spet dobil dovoljenje, da sme prihajati v kazino." Baron Empain šteje danes 35 let in navzlic svojem vsestranskemu poslovnemu delovanju ve, kako naj življenje uživa. "Moji posli mi ne delajo velikih skrbi," izjavlja rad, "in zdi se mi važno, da si poleg njih dovoljujem še čas za svojo zabavo. In te mi ne manjka." Bil je že prej poročen in iz prvega zakona ima dve hčeri.

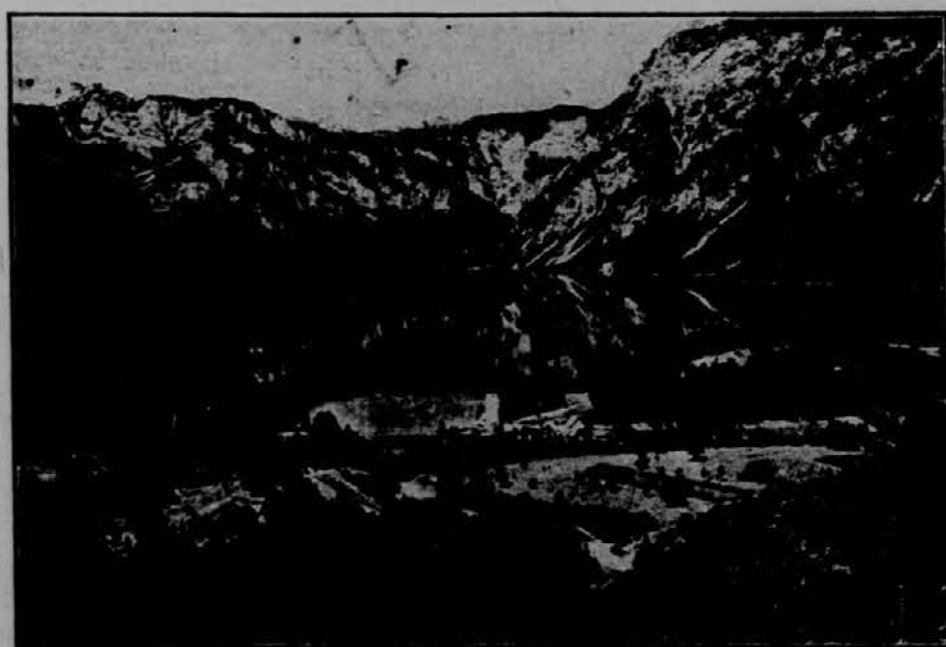
Baron se je s svojo sedanjo ženo seznanil pred dvema letoma, ko je nastopala s svojo skupino v Dorchestru. Njegovo razmerje z danes 20 letno izredno lepo, plavalaso ženo, je naletelo sprva na ovire. Baron je bil zapleten v neprijetno afero z drugo žensko. Gre za ticiansko rdečo Miss Baby Siegfried Knudsenovo v Manchesteru rojeno hčerko bogatih danskih staršev, ki je lansko leto pred sodiščem izpovedala, da je izdala vsega upoštevanja vredno vsoto 14.000 funtov šterlingov za ljubezenske napore in čarovnije, ki naj bi ji zagotovili trajno naklonjenost

"Cable Letter"

ŠE JE ČAS, DA VAŠA BOŽIČNA POSILJATEV DOSPE V DOMOVINO PRAVOČASNO ZA PRAZNIKE, AKO SE POSLUŽITE "CABLE LETTER".

Pristojbina je \$1.—.

Potniski Oddelek "Glasa Naroda" 216 W. 18th Street New York City

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Prilite nam za cene vseh litov, rezervacije kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York